

Tájékoztatónkban bemutatjuk azokat a leggyakoribb szabványalkalmazási gyakorlatokat, melyek sokszor a megfelelő ismeretek hiányában jogtalanul kerülnek alkalmazásra, ám egy ellenőrzést követően büntethetők vagy elmaradt díjfizetési kötelezettséget vonnak maguk után.

A termékek nyomon követhetősége, eredetének ismerete, megbízhatóságának ellenőrizhetősége, probléma esetén a könnyű és gyors visszahívás lehetősége egyre erősebb igény és elvárás a kereskedők, a lakosság és a hatóság irányából egyaránt. Ennek biztosításához a termékek azonosítószáma és az azt tartalmazó vonalkód a legtöbb IT megoldás és üzleti folyamat alapját képezi.

A jelenlegi gyakorlatban a pénztárakon áthaladó termékeken jellemzően az **EAN-13 típusú vonalkód** jelenik meg. Ez a vonalkód napjainkban többféle azonosító számot is feltüntethet, de bármely **alkalmazása GS1 licenc-szerződés megkötését vonja maga után**. Hasonlóan licenc köteles az is, ha az azonosító szám leképezésre kerül a folyamatok támogatására (például a megrendelés segítésére), de azok EAN vonalkóddal történő feltüntetése átmenetileg még nem valósul meg.

A jogszerű eljárás nemcsak a jogszabályok és a GS1 szabvány szerinti helyes eljárás, de egyben az üzleti partnerek és a fogyasztók felé is a bizalom kiépítésének legjobb módja.

Program indult a jogtalan szabványhasználat kiszűrésére

A GS1 szabványelemek alkalmazása GS1 licenc köteles, akár GTIN számról, akár csak belső azonosítókról beszélünk. Az EAN vonalkód használata szintén GS1 licenc köteles tevékenység (Isd. [MSZ ISO/IEC 15420:2015 szabvány](#)).

A belső azonosítók alkalmazása sajnálatos módon a GS1 licenc jogszerű használatának megkerülésére is lehetőséget ad, mivel a belső azonosítók alkalmazása ugyan jogilag GS1 licenc-köteles, de a gyakorlatban megvalósítható jogszerű GS1 licenc megszerzése nélkül is.

A GS1 licenccel rendelkező gyártók és kereskedők joggal várják el a GS1 Tagszervezetektől, hogy azonos feltételek mellett végezhesék tevékenységüket, és ne kerüljenek üzleti hátrányba más, GS1 licencet nem megszerző vagy megkerülő piaci szereplőkkel szemben.

A szabályos és jogszerű szabványhasználat emellett az ellátási láncok és a nemzetközi piac elvárása is, hiszen a globális szabványrendszer csak így őrizheti meg egységességét és a mindenki számára azonosan biztosított feltételrendszerét. Számos más GS1 Tagszervezettel együtt **a GS1 Magyarország is célul tűzte ki a jogszerűtlen azonosító számot képző vállalkozások számának visszaszorítását. Ennek érdekében programot indított, amelyben munkatársai kereskedői együttműködésekkel és helyszíni ellenőrzésekkel szűrik ki azon vállalkozásokat, melyek feltételezhetően a teljes körű ismeretek hiányában vagy tudatosan jogszerűtlenül alkalmazzák a GS1 megoldásokat, azaz a GS1 szabvány alapján képzett azonosítókat illetve az azokat feltüntető EAN-13 vagy EAN-8 vonalkódokat.**

Ezen vállalkozásokkal egyeztetést kezdeményezünk, hogy tevékenységüket a továbbiakban GS1 licenc megkötésével folytathassák vagy a jogszerűtlen alkalmazást szüntessék meg.

A jogszerűtlen szabványhasználat sok esetben nem szándékos, és abból adódik, hogy a felhasználók nincsenek tudatában, hogy GS1 szabványos azonosítókat alkalmaznak, mivel azokat IT szolgáltató partnerük, azaz POS vagy belső IT rendszerük szállítója, üzemeltetője automatikusan képezi beépített szoftverével. Ennek kiküszöbölésére **a GS1 Magyarország felkérte a vele együttműködő Szolgáltató Partnereit, hogy tájékoztassák ügyfeleiket**, ha szoftvereik GS1 licenc köteles megoldásokat is tartalmaznak, hogy ezek jogszerű használatához regisztráljanak a GS1 rendszerbe.

Kérjük, Ön is győződjön meg arról, hogy a vállalkozásában használt azonosítókat valóban jogszerűen, GS1 felhasználóként és érvényes GS1 licenccel rendelkezve alkalmazzák-e. Emellett javasoljuk, hogy amint teheti, a belső kódokat saját márkája és termékei érdekében, GS1 Cégprefix alkalmazásával, akár már vonalkód típusra áttérve (pl.: GS1 DataMatrix, GS1 DataBar, GS1-128), cserélje GTIN számokra. Az átállásban is segítenek [Szolgáltató Partnereink](#), szakértő kollégáink és a GS1 felhasználóknak készült képzéseink, tájékoztató anyagaink.

1. Gyártói termékazonosítás

Az EAN vonalkódban a leggyakrabban alkalmazott azonosító a GS1-szabványos GTIN (korábbi nevén: EAN) termékazonosító szám. Ezt a GTIN számot 13 karakter esetén a gyártó, esetleg a forgalmazó képezi a számára a GS1 Tagszervezet által kiadott, egyedi, céghez rendelt **GS1 Cégprefixből**. Ez biztosítja, hogy minden GTIN visszavezethető, mely gyártó vagy forgalmazó által került kiadásra. A GS1 Cégprefixet a GS1 Tagszervezettől kell igényelni, annak tartománya nem megosztható, az más jogi személynek át nem ruházható. A rövidebb, 8 karakteres azonosítót termékenként teljes egészében a GS1 Tagszervezettől kell igényelni.

A termékek azonosítása **GS1 Cégprefixből** képzett 13 karakteres GTIN számmal

2. Egalizált termékek cégen belüli belső azonosítása

A termékek egy másik típusánál, így a belső előállítású termékek vagy a saját márkás termékek egy részénél a kereskedők jellemzően 13 vagy 8 karakteres **belső azonosító számot** alkalmaznak. Ekkor a vonalkód jellemzően „20”-as karakterekkel kezdődik, míg a többi karaktert az alkalmazó vállalat teszi hozzá, azonosítva cégen belül egyedileg a terméktípust.

A termékek azonosítása GS1 szabványos belső azonosítóval

3. Nem egalizált termékek cégen belüli belső azonosítása

A termékek egy speciális részénél, a nem egalizált termékeknél jellemzően az aktuális súly adatot, úgynevezett súlykódot is tartalmazó, szintén GS1 szabvány szerint képzett belső azonosító kerül feltüntetésre az EAN-13 vonalkódban. Ebben az azonosítóban a **súly adat** mellett már nem fér el 13 karakterben a GS1 Cégprefix, így a gyártó vagy forgalmazó márkatulajdonos cég nem köthető a kódhoz és a számhoz, ezáltal a termékhez sem. Ez az azonosítószám kizárólag a kereskedő adatbázisában lévő 4 karakteres **belső, céges termékazonosító** mutat. A súly adat helyett árat vagy darabszámot is szerepeltethetünk.

A termékek azonosítása belső azonosító és súly együttes alkalmazásával GS1 szabványos módon

További információért keresse a **GS1 Magyarország Ügyfélszolgálatát** (info@gs1hu.org) vagy Szolgáltató Partnereinket.